

**ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
РОЗВИТОК РЕГІОНІВ В КОНТЕКСТІ
МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ**

№ 12(1) 2013

ТОМ 4

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Заснований в 2011 році

Виходить 4 рази на рік

Херсон, 2013, № 12 (1)

Засновник і видавець:

Херсонський національний технічний університет

Головний редактор	Савіна Галина Григорівна , д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ
Заступник головного редактора	Миколайчук Наталія Сергіївна , д.е.н., професор, декан факультету перепідготовки та підвищення кваліфікації ХНТУ
Відповідальний секретар	Шандова Наталія Вікторівна , к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ

Редакційна колегія:

<i>Савіна Г. Г.</i>	(головний редактор), д.е.н., проф., завідувач кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.
<i>Димитрова Віолета Янєва</i>	доцент, доктор, проректор з міжнародної співпраці та зв'язків з громадськістю Варненського економічного університету, завідувач кафедри економіки та управління торгівлею, Болгарія.
<i>Миколайчук Н. С.</i>	(заступник головного редактора), д.е.н., проф., декан факультету перепідготовки та підвищення кваліфікації ХНТУ МОН України.
<i>Коваленко М. А.</i>	д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів і кредиту ХНТУ МОН України.
<i>Шарко М. В.</i>	д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та підприємництва ХНТУ МОН України.
<i>Ушкаренко Ю. В.</i>	д.е.н., проф., завідувач кафедри економічної теорії ХНТУ МОН України.
<i>Лопушинський І. П.</i>	д.н. з держупр., проф., професор кафедри державного управління ХНТУ МОН України.
<i>Чурсіна Л. А.</i>	д.т.н., проф., завідувач кафедри товарознавства, стандартизації і сертифікації ХНТУ МОН України.
<i>Сарапіна О. А.</i>	д.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту ХНТУ МОН України.
<i>Софієнко А. В.</i>	к.е.н., доцент, декан факультету економіки ХНТУ МОН України.
<i>Сідельникова Л. П.</i>	к.е.н., проф., завідувач кафедри бюджетної та податкової політики ХНТУ МОН України.
<i>Вольвач І. Ю.</i>	к.е.н., доцент, завідувач кафедри міжнародного маркетингу і менеджменту ХНТУ МОН України.
<i>Шандова Н. В.</i>	(відповідальний секретар), к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу ХНТУ МОН України.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ, №17449-6199Р

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Херсонського національного технічного університету, протокол №3 від 22.10.2013

Адреса редакції:	Україна, 73008, м. Херсон, Бериславське шосе, 24, Херсонський національний технічний університет, редакція журналу «Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції»
Е-mail:	serckmi@mail.ru
Телефон:	(0552) 32-69-47

© Херсонський національний технічний університет, 2013
© Редакція журналу «Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції», 2013

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА ..... 5**Загарій В. К.**

ЗАСОБИ ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ
ІНТЕГРАЦІЇ..... 5

Подлужна Н. О.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ, СФОРМОВАНИЙ НА
ОСНОВІ ДОПОВІДЕЙ СВІТОВОГО БАНКУ 10

Тонких О. Г.

ВПЛИВ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ НА ПІДВИЩЕННЯ
МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КРАЇНИ..... 21

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА ТА ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ.. 26**Панкова Л. І.**

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ
КЛАСТЕРНИХ МОДЕЛЕЙ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК 26

Чубар О.М.

ВИКОРИСТАННЯ АГРЕГОВАНИХ ІНДИКАТОРІВ ДЛЯ ОЦІНКИ СТАНУ
СПРАВЕДЛИВОСТІ ВЛАДИ..... 33

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА..... 39**Гулак Д.В.**

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСАД КЛАСТЕРИЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ РИНКІВ
ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ 39

Матвиенко Е. Д.

УПРАВЛЕНЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА: НАЦИОНАЛЬНЫЕ И
РЕГИОНАЛЬНЫЕ ИНТЕРЕСЫ..... 43

Новицька О. В.

СИСТЕМА ПІДТРИМКИ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В
РЕГІОНАХ УКРАЇНИ 48

Руденко О. А.

РЕГІОНАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: ПРИНЦИПИ ЕФЕКТИВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ 53

Солоха Д. В., Сапельнікова Н. Л., Белякова О. В.

ВИОКРЕМЛЕННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ЗАКЛАДІВ В РЕГІОНАЛЬНІЙ
ІНФРАСТРУКТУРІ..... 58

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ..... 65

Журба І. О.ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ МЕТОДОЛОГІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ФОРСАЙТ В КЛАСТЕРНІЙ ПОЛІТИЦІ ..... 65**Зінченко О. А.**РОЗВИТОК ТУРИЗМУ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО
ІМІДЖУ ТЕРИТОРІЇ ..... 70**Левкович О. В.**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ НЕМОНЕТАРНИХ АНОНСІВ НА
ВОЛАТИЛЬНІСТЬ РИНКУ АКЦІЙ ..... 74**Придятько Е. М.**ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПРОМИСЛОВОГО
ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ, СКЛАДОВІ ТА УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ... 79**Сурай А. С.**ГЕНЕЗИС ДЕФІНІЦІЇ «ДІЛОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ» ТА ЙОГО ТЕОРЕТИЧНЕ
ВІДОБРАЖЕННЯ ..... 84**Шерстюкова К. Ю.**РЕНТНІ ВІДНОСИНИ ЗА УМОВИ СПЕЦИФІКАЦІЇ ПРАВ ЕКОНОМІЧНОЇ
ВЛАСНОСТІ..... 89

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА 95

Білозубенко В. С.СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ІННОВАЦІЙНОГО
ПІДПРИЄМНИЦТВА ..... 95**Савченко А. В.**ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ
І СУСПІЛЬСТВА В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ 99

СИСТЕМА ПІДТРИМКИ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Представлено ключові елементи системи підтримки малого та середнього бізнесу: суб'єкти, механізми, інструменти та управлінські технології підтримки малого та середнього бізнесу (МСБ). Запропоновано авторський підхід до визначення поняття «підтримка МСБ». Визначено, що підтримка повинна здійснюватися комплексно з урахуванням усіх внутрішніх та зовнішніх чинників. Виявлено прямий вплив результатів діяльності підприємств МСБ на результати розвитку регіону. Розглянуто існуючі механізми підтримки МСБ та обґрунтовано їх використання комплексно із управлінськими технологіями та інструментами, запропонованими у статті.

Ключові слова: підтримка, економічний розвиток, механізми підтримки, держава, регіон, управлінські технології.

Постановка наукової проблеми. Ключовим пріоритетом економічного розвитку країни є ефективне та раціональне використання наявного потенціалу ресурсів та поступове входження в зону європейського ринку. Сучасний європейський простір визнає лідерство в конкурентній боротьбі не за країнами, які мають великий обсяг природних ресурсів, а за країнами, які ставлять у пріоритет бізнес та процеси його відтворення, ринкові механізми підтримки підприємницької діяльності, ефективне використання науки, системи знань та інформаційних технологій. Такі зміни в конкурентному середовищі забезпечені стрімким розвитком не великого бізнесу, а саме малого та середнього.

Аналіз публікацій. Питаннями підтримки МСБ в Україні займалися вчені, як Варналії З.С. [1], Дрига С.Г. [2], Колесник Г.М. [3], Чала Н.Д. [4], Шевченко А.С., Ясинська Н.А. [5] та ін.

Мета статті полягає у визначенні та обґрунтуванні системи підтримки малого та середнього бізнесу, яка повинна формуватись у економічному розвитку регіонів України.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Кризовий стан української економіки свідчить про необхідність створення комплексної системи підтримки МСБ, орієнтованої на вирішення низки питань, конфліктів і проблем функціонування регіонального ринкового середовища.

Проведений аналіз літературних джерел з питань теоретичного визначення сутності підтримки підприємництва свідчить, що більшість науковців визначають підтримку підприємництва [6-9], як «сукупність форм правового, економічного та організаційного сприяння розвитку малого підприємництва з урахуванням інтересів держави та суб'єктів господарювання». Але таке визначення враховує більш непрямі методи підтримки, які сприяють їх розвитку, а не підтримують, що в свою чергу робить дане визначення неповним і вимагає більш глибокого його визначення.

Враховуючи існуючі визначення, багатомірність та цілеспрямованість даного терміну, автор пропонує наступне визначення. *Підтримка МСБ* – це процес послідовних заходів з боку учасників економічних відносин, об'єднаних мережею зв'язків з метою задоволення їх потреб та спрямованих на ефективний розвиток МСБ.

Українська модель функціонування МСБ має слабкі риси податкового сприяння з включенням законодавчих пом'якшувачів пільг та кредитних програм, яка не працює ефективно через низьку зацікавленість учасників економічних відносин. Існуючі проблеми вимагають розробки такого підходу щодо підтримки та сприяння розвитку сектору МСБ, який здійснить задіяння усіх учасників економічних відносин та джерел їх ефективного функціонування, а також сконцентрує увагу як на якісних, так і на кількісних результатах такого підходу. Розглянемо та послідовно розкриємо суть та особливості кожної із складових системи підтримки МСБ, запропонованої автором (рис.1).

Підтримка підприємницького сектору повинна здійснюватись на засадах комплексної системи, складові якої регулюють, відновлюють, розвивають та підтримують МСБ. Система

складається з джерел підтримки, які встановлюють наявність та кількість суб'єктів, що безпосередньо беруть участь у підтримці МСБ; механізмів підтримки, які розкривають можливі типи підтримки; інструменти підтримки – ті, що виявляють засоби підтримки МСБ; управлінські технології – розкривають методи або способи, за допомогою яких здійснюється підтримка та розкривають управлінський вплив на МСБ. Результатами такої підтримки стануть значення показників діяльності підприємств МСБ, при тому така система підтримки буде впливати як на внутрішні показники діяльності підприємств, так і на зовнішні, тобто регулюючий вплив здійснюється як на окреме підприємство, так і на регіон в цілому.

Рис. 1. Система підтримки малого та середнього бізнесу

Взаємозв'язок між підприємцями в регіоні відбувається через систему ринків. За допомогою ринкового механізму враховуються, підсумовуються і взаємно врівноважуються рішення, прийняті вільними економічними суб'єктами. Чим більш досконалий цей механізм, тим більш повно розкриваються потенційні можливості підприємців. Проте ринкова економіка не здатна автоматично регулювати всі економічні і соціальні процеси в суспільстві. Необхідність здійснення інвестицій в малі і нерентабельні, з погляду приватного капіталу, галузі і сфери, розв'язання проблем зайнятості населення, подолання кризових явищ в економіці, підтримка зовнішньоекономічної рівноваги вимагають здійснення загальнодержавного і регіонального регулювання [10]. На рис 2. наведено суб'єкти підтримки малого та середнього бізнесу, тим самим відповідаючи на питання хто здійснює підтримку та які саме дії вона передбачає.

У сукупності складаються усі важливі джерела підтримки малого та середнього бізнесу та формуються необхідні функціональні принципи їх здійснення. Головним джерелом підтримки МСБ у всьому світі є державна, яка впливає на розвиток МСБ як прямо, так і опосередковано, при цьому здійснює різні функціональні заходи щодо підтримки сектору бізнесу.

Враховуючи макроекономічну ситуацію в Україні та кризовий стан економіки, можна стверджувати про неспроможність держави виділити кошти з бюджету для підтримки малого та середнього бізнесу. Тому постає необхідність визначення пріоритетів державної підтримки, які є найменш бюджетомісткими. До таких відноситься непряма форма підтримки МСБ через пільги в кредитуванні, оподаткуванні, розвиток лізингових операцій, франчайзинга, системи

прискореної амортизації. Така форма підтримки саме для економіки України є найбільш пріоритетною, на думку автора.

Другим не менш важливим джерелом підтримки є ринок, на якому здійснюються операції купівлі – продажу, саме регіональний ринок забезпечує МСБ необхідною кількістю робітників, створює попит та пропозицію, надає необхідні банківські об'єкти для виконання необхідних операцій, створює регіональні фонди підтримки підприємництва тощо.

Рис. 2. Суб'єкти підтримки малого та середнього бізнесу

Інфраструктурна підтримка ефективно здійснюється при наявності регіональної або ринкової підтримки, створюючи при цьому бізнес-інкубатори, технопарки, кластери, які допомагають створити бізнес початківцю, розвивати його та утримувати на належному рівні.

Міжнародна підтримка є особливо цікавою та перспективною для стартапів та підприємців початківців, оскільки через брак коштів вони не мають можливості самостійно відкрити власну справу, а завдяки міжнародним інвесторам підприємці можуть брати участь у різних тендерах, грантах та у результаті отримати необхідні фінансові кошти.

Саме системне та ефективне застосування джерел підтримки МСБ дозволить Україні вийти на європейський рівень розвитку та гідно конкурувати як на національному, так і на міжнародному рівні. У розвинутих країнах Європи вже давно застосовуються саме системна підтримка МСБ з боку держави, ринку, інфраструктури та інвесторів, яка в результаті дає оптимістичні результати. Тому і в Україні таке комплексне їх функціонування сприятиме активному залученню іноземних інвестицій, підвищуватиме конкурентоздатність підприємств та здійснюватиме активний економічний розвиток регіонів країни.

Ефективна підтримка МСБ не може здійснюватися без формування відповідних механізмів, тому виникає потреба задіяти соціально-економічний потенціал суб'єктів підприємництва, і тим самим ефективно витратити бюджетні ресурси. Ефективними механізмами підтримки МСБ є економічні, соціальні, культурні, інформаційні, правові тощо, які у сукупності сприятимуть ефективному економічному розвитку підприємств МСБ.

Одним із принципових відмінностей національного рівня розвитку МСБ від європейського є недостатній рівень наукової та інноваційної активності цього сектора, фінансово-кредитна «неспроможність», відсутність належної державної підтримки та стимулу до відкриття й необхідного захисту ризикованої підприємницької діяльності. У нашій країні головним

джерелом підтримки сфери бізнесу повинна бути держава. Тому інструменти державної підтримки МСБ повинні будуватися на принципах якісного та безперервного стимулювання й підтримки підприємств малого та середнього бізнесу. Для того, щоб наблизити підприємницьке середовище до необхідних параметрів розвитку постає потреба, в першу чергу, у зменшенні надмірного регуляторного навантаження, яке гальмує розвиток підприємництва та створює різні складнощі відкриття бізнесу для підприємців. Проведення дерегуляції є потужним інструментом щодо підтримки МСБ у нашій країні та його подальшого розвитку.

Наступним важливим інструментом є надання фінансової допомоги від держави у вигляді державних закупівель, гарантій за кредитами, які значно покращать економічні, фінансові та соціальні показники розвитку МСБ, відкриють доступ до більших можливостей з метою економічного розвитку регіону. Складнощі при відкритті бізнесу є однією з найголовніших проблем в українському бізнесі, тому одним із важливих кроків у подоланні такого бар'єру є переведення адміністративних послуг в електронний вигляд, що значно спростить процедуру відкриття бізнесу та підвищить бажання підприємців відкривати власну справу.

Зарубіжні інструменти підтримки МСБ спрямовані на налагодження співпраці України та розвинутих країн світу з метою усебічної взаємодопомоги та перейняття успішного досвіду ведення бізнесу. Іноземні інвестори є важливим інструментом підтримки МСБ, тому для їх існування необхідно створення таких інформаційних мереж, де можна знайти необхідних партнерів за кордоном та які сприятимуть розвитку інновацій та трансферу технологій.

Розглянуті інструменти стимулювання МСБ в сучасній ринковій економіці повинні відбуватись з урахуванням таких методологічних підходів та концепцій, які породжують широкий спектр управлінських технологій підтримки МСБ.

Управлінські технології сприяють передовому розвитку підприємств МСБ, утриманню конкурентних переваг, створення інноваційно активних підприємств, які підвищують стратегічну та підприємницьку активність.

Еволюційне бачення інструментів підтримки МСБ та управлінських технологій дають можливість виділити періодизацію їх розвитку з урахуванням сучасних процесів інформаційного прогресу та підвищення ролі інформатизації суспільства. На думку автора, у визначенні інструментів та управлінських технологій МСБ слід виділити 2 етапи їх розвитку:

I етап до 2000 року - доінформаційний – характеризується відсутністю автоматизованого управління підприємством, необхідністю централізованого оброблення інформації, значення інформації в цей період не було пріоритетним, тому при застосуванні управлінських технологій розвитку підприємств застосовувались технології управління, де є ефективна обробка запитів, використання інтегрованих файлів для зв'язування між собою задач і генерування зведених матеріалів для кінцевого результату.

II після 2000 року – сучасно-інформаційний період характеризується корінною технологічною трансформацією та супутніми інституціональними перетвореннями. Прискорені темпи розвитку технологій і інновацій вимагають отримання необхідних результатів оперативно і якісно, тому в даний час набувають популярності використання таких технологій, для отримання результатів яких необхідна найменша кількість часу при досить якісному результаті.

Як свідчить динаміка зміни рівня популярності управлінських технологій в Україні протягом останніх 15 років, у практиці менеджменту найбільшою популярністю користувалися і користуються інструменти стратегічного управління.

Системне застосування управлінських технологій різних періодів та удосконалення й осучаснення технологій доінформаційного періоду дасть змогу вийти на новий рівень управління підприємствами МСБ, при цьому застосовуючи існуючі технології або адаптуючи їх до сучасних вимог ринку шляхом поєднання кількісних методів з якісними, відкриваються можливості отримання результатів дослідження з інших векторів свого розвитку. Тому зростання ролі інформатизації суспільства та технологій не виключає можливості застосування управлінських технологій попередніх періодів, оскільки комплексне їх застосування із новітніми методами та оцінками дасть більш ефективний та якісний результат дослідження.

Отже, планомірний організаційний розвиток підприємства, впровадження ним інноваційних управлінських технологій повинні здійснюватися на підставі політики підтримки та стимулювання підприємства, що передбачає наявність сукупності цілей, принципів, механізмів та інструментів, реалізація яких дозволить досягти підприємству бажаного

результату, спираючись на управлінські засади розвитку підприємств. А можливість застосування сучасних управлінських інструментів підтримки МСБ відкривають широкі можливості до адаптації української політики розвитку МСБ до європейської, збільшити конкуренцію як зовнішню, так і внутрішню та підвищуватимуть економічний потенціал країни.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Варналій З.С. Мале підприємництво : основи теорії і практики: монографія / З.С. Варналій. – К. : т-во «Знання», 2007 – 302 с.
2. Дрига С. Г. Мале підприємництво України: становлення, механізми управління та підтримки : монографія / С. Г. Дрига. – К. : НДІ економіки М-ва економіки України, ДКС центр, 2009. – 359 с.
3. Колісник Г. М. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук : 08.00.03 / Г. М. Колісник. – Львів, 2007. – 23 с.
4. Чалає Н.Д. Особливості державної підтримки економіки в умовах кризи [Електронний ресурс] / Н.Д. Чалає // Теорії мікро-макроекономіки. – 2009 р. – випуск 33, – режим доступу до журн. : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Tmm/2009_33/14.pdf
5. Ясинська Н. А. Фінансовий механізм державного управління розвитком малого підприємництва : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата державного управління : 08.00.03 / Н. А. Ясинська. – Донецьк, 2008. – 24 с.
6. Сафонов І. П. Правова регламентація державної підтримки аграрних товаровиробників : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.06 / І. П. Сафонов. – Харків, 2006. – 42 с.
7. Малый бизнес: устойчивость и компенсаторные возможности : монография / А.В. Козаченко, А.Э. Воронкова, В.Ю. Медяник, В.В. Назаров. – Київ: Лібра – 2003. – 328 с.
8. Андрейків Л.В. Інституційне забезпечення державної політики у сфері розвитку малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс] / Л.В. Андрейків // Збірник наукових праць національного університету державної податкової служби України. – № 1. – 2010. – [Режим доступу]. : http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/znpnudps/2010_1/pdf/10alvdiu.pdf
9. Логачова С.С. Підтримка діяльності малих підприємств в Україні / С.С. Логачова [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://intkonf.org/logachova-ss-pidtrimkadiyalnosti-malihpidpriemstv-v-ukrayini/>
10. Фінагіна О.В. / Діагностування регіональних ринків /Фінагіна О.В. // Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Донецьк. «ВІК», 2009. – 236 с.

Новицкая Оксана Викторовна

СИСТЕМА ПОДДЕРЖКИ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В РЕГИОНАХ УКРАИНЫ

Представлены ключевые элементы системы поддержки малого и среднего бизнеса: субъекты, механизмы, инструменты и управленческие технологии поддержки малого и среднего бизнеса (МСБ). Предложен авторский подход к определению понятия «поддержка МСБ». Определено, что поддержка должна осуществляться комплексно с учетом всех внутренних и внешних факторов. Выявлено прямое влияние результатов деятельности предприятий МСБ на результаты развития региона. Рассмотрены существующие механизмы поддержки МСБ и обоснованно их использования комплексно с управленческими технологиями и инструментами, предлагаемыми в статье.

Ключевые слова: поддержка, экономическое развитие, механизмы поддержки, государство, регион, управленческие технологии.

Novitskaya Oksana

SYSTEM SUPPORT SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES IN THE REGIONS OF UKRAINE

Presents the key elements of support for small and medium businesses, entities, mechanisms, tools and management techniques for small and medium enterprises (SMEs). An author's approach to the definition of "SME support". Determined that support should be integrated with all internal and external factors. A direct impact performance of SMEs on the results of the region. The existing support mechanisms for SMEs and reasonable use of integrated management tools and techniques proposed in the article.

Keywords: support, economic development, support mechanisms, state, region, administrative technology.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК
РЕГІОНІВ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ
ІНТЕГРАЦІЇ**

Відповідальний за друк *Савіна Г. Г.*
Технічний редактор *Савін С. Ю.*

Підписано до друку 15.12.2013 р. Формат 60x 84/8.
Папір офсетний. Наклад 100 примірників.
Гарнітура Times New Roman. Друк ризографія.
Ум. друк. арк. 6,74. Обл.-вид. арк. 7,25.
Замовлення № 432.

Надруковано з готового оригінал-макету
Книжкове видавництво ПП Вишемирський В. С.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи: серія ХС № 48 від 14.04.2005 р.
видано Управлінням у справах преси та інформації
73000, Україна, м. Херсон, вул. Соборна, 2,
тел. (050) 133–10–13, e-mail: vvs2000@inbox.ru, vish_sveta@rambler.ru